

Třídící znak						
2	2	9	1	0	5	6 0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ze dne 29. prosince 2010

k pravidlům obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

Nástroje zahrnované do vedlejšího původního kapitálu

Česká národní banka sděluje k ustanovení § 55b, § 63 odst. 6, § 65b a § 73 odst. 6 vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“):

I. Rozsah aplikace

1. Toto úřední sdělení se vztahuje na situaci, kdy banka, spořitelni a úvěrní družstvo nebo obchodník s cennými papíry podle § 8a odst. 1, 2, anebo 3 zákona o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „povinná osoba“) oznamuje České národní bance záměr
 - a) zahrnovat do vedlejšího původního kapitálu na individuálním nebo konsolidovaném základě nástroj podle § 55b nebo 65b vyhlášky (dále jen „nástroj“), nebo
 - b) splatit nástroj.

II. Záměr zahrnovat nástroj do kapitálu

2. Při projednávání záměru povinné osoby zahrnovat nástroj do vedlejšího původního kapitálu posuzuje Česká národní banka nástroj z hlediska
 - a) trvalosti,
 - b) podmínek pro vyplácení příslušenství (výnosů), podílu na zisku nebo obdobného plnění,
 - c) schopnosti krýt ztráty,
 - d) dodržování množstevních limitů a
 - e) vydávání nástroje prostřednictvím jiné osoby.
3. Česká národní banka uplatňuje hlediska podle bodu 2 přiměřeně k povaze nástroje.

Trvalost (*Permanence*)

4. Základním účelem původního kapitálu je podpora zachování činnosti povinné osoby v případě vzniku finanční ztráty. Podmínkou pro naplnění tohoto účelu je stálost kvality původního kapitálu v čase. Významnou skutečností je také to, že jeho složení a výše jsou jednak průběžně známy a jednak snadno předvídatelné do budoucna.
5. Česká národní banka očekává, že obdrží podrobné informace o každém nástroji.

6. Informace podle bodu 5 zahrnují především údaje o
 - a) povinné osobě umožňující její identifikaci,
 - b) právním statusu nástroje a o rozhodném právu,
 - c) osobách, které poskytly plnění, umožňující jejich řádnou identifikaci,
 - d) výši přijímaného plnění, které povinná osoba hodlá zahrnovat do kapitálu,
 - e) míře zamýšleného zohledňování v rámci původního kapitálu,
 - f) úrokové míře,
 - g) splatnosti nástroje,
 - h) skutečnosti, zda nástroj bude, anebo může být nahrazen účastnickým cenným papírem povinné osoby, nastane-li stanovená skutečnost,
 - i) právu povinné osoby splatit nástroj před určenou splatností¹ (*call option*),
 - j) skutečnostech umožňujících splatit nástroj² (*incentive to redeem*) a
 - k) daňových a účetních souvislostech.
7. Nástroj lze zahrnovat jen do výše skutečně přijatého plnění. To znamená, že plnění je kdykoli a neomezeně k dispozici pro stanovený účel.
8. Každé jednání povinné osoby, které není v souladu se zásadami podle bodu 4 může mít za následek porušení pravidel obezřetného podnikání stanovených příslušnými právními předpisy, ledaže by povinná osoba hodlala uplatnit své právo splatit nástroj před určenou splatností nebo nastala skutečnost umožňující splatit nástroj (dále jen „pobídka ke splacení“).
9. Za pobídku ke splacení lze považovat každou skutečnost, která náležitě odůvodňuje očekávání, že nastane-li, bude nástroj splacen. Pobídkou ke splacení je zejména navýšení úrokové míry (*step-up*) nebo kapitalizace závazku (*principal stock settlement*) v souvislosti s uplatněním kupní opce. Pobídkou ke splacení však není nabytí podílu v povinné osobě prostřednictvím povinně vyměnitelného cenného papíru (*mandatory convertible security*).
10. Navýšení úrokové míry může být provedeno u příslušného nástroje jen jednou a nesmí být větší než
 - a) 1 % (*100 basis points*) po snížení o swapové rozpětí (*swap spread*) mezi výchozí indexovou základnou (*initial index basis*) a navýšenou indexovou základnou (*stepped-up index basis*), nebo
 - b) 50 % výchozího úvěrového rozpětí (*initial credit spread*) po snížení o swapové rozpětí mezi výchozí indexovou základnou a navýšenou indexovou základnou.
11. Swapové rozpětí se stanovuje k rozhodnému dni a zohledňuje rozdíl v hodnotě podkladového nástroje před navýšením a po navýšení úrokové míry.
12. Pro případ kapitalizace závazku musí být stanoven přiměřený výměnný poměr pro nabytí podílu v povinné osobě, přičemž výměnný poměr ke dni nabytí podílu nesmí být větší než 1,5násobku výměnného poměru ke dni vzniku nástroje.

¹ § 55b odst. 3 nebo § 65b odst. 3 vyhlášky.

² § 55b odst. 4 nebo § 65b odst. 4 vyhlášky.

Vyplácení příslušenství, podílu na zisku nebo obdobného plnění (*Flexibility of payments*)

13. Podmínky pro vyplácení úroků, úroků z prodlení, podílu na zisku nebo obdobného plnění a jiných výnosů (dále jen „výnos“) jsou nastaveny tak, aby podporovaly průběžné udržování kapitálové přiměřenosti, včetně výše vnitřně stanoveného kapitálu³, a platební schopnosti povinné osoby a dodržování pravidel likvidity.
14. Výnos může být vyplácen jen ze zdrojů k tomu účelu určených a vyplácení nesmí mít za následek zhoršení finanční situace povinné osoby. Průběžně musí být posuzováno, jestli vyplácení výnosu nemůže mít za následek porušení pravidel obezřetnosti.
15. Nevyplácení výnosu nesmí být považováno za skutečnost způsobující prodlení s plněním závazku.
16. Nástroj může také vymezovat skutečnost, která podporuje zachování právního postavení osoby oprávněné z nástroje (dále jen „držitel nástroje“) vůči akcionáři, společníkovi nebo jiné oprávněné osobě nebo podporuje zachování stanovených stupňů podřízenosti⁴ mezi držiteli nástroje, a to prostřednictvím provázanosti výplaty výnosu a výplaty podílu na zisku (*dividend pusher/stopper*). Obsahuje-li nástroj uvedenou skutečnost, má povinná osoba neomezené právo kdykoli rozhodnout, že se tato skutečnost neuplatní.
17. Vyplývá-li z nástroje právo povinné osoby nahradit výnos nabytím jejich účastnických cenných papírů (*alternative coupon satisfaction mechanism*), nesmí mít uplatnění tohoto práva za následek, že dojde ke zhoršení její finanční situace. Tato skutečnost by mohla nastat především v případě, kdy povinná osoba úplatně nabývá své účastnické cenné papíry za účelem jejich následného převodu na držitele nástroje.
18. Reálná hodnota účastnických cenných papírů nabytých držitelem nástroje nesmí být větší než výše výnosu, který je nahrazován těmito účastnickými cennými papíry.
19. Zcizí-li následně držitel za úplatu nástroje nabyté účastnické cenné papíry a příjem z toho zcizení nedosáhne výše výnosu, který byl nahrazen těmito účastnickými cennými papíry, nesmí být toto kompenzováno povinnou osobou. Dále nesmí být kompenzována skutečnost, která má za následek, že držitel nástroje nenabude příslušné účastnické cenné papíry, aniž by povinná osoba porušila svou povinnost.

Schopnost krýt ztráty (*Loss absorption*)

20. Včasné a v dostatečné výši krytí ztrát podporuje zachování činnosti povinné osoby a přispívá k ochraně, jistotě a udržení důvěry věřitelů s nepodřízenými pohledávkami.
21. Krytí ztrát se může uskutečňovat s uplatněním
 - a) podmínky podřízenosti, přičemž mezi držiteli nástroje mohou být stanoveny různé stupně podřízenosti,
 - b) práva nevyplatit držiteli nástroje výnos,
 - c) nahrazení nástroje za účastnický cenný papír,
 - d) snížení dluhu vůči držiteli nástroje a
 - e) skutečnosti, že se k závazku vyplývajícím z nástroje nepřihlíží pro účely zjištění úpadku.

³ § 12c zákona o bankách.

⁴ § 34 zákona o dluhopisech.

22. Snížení dluhu může být trvalé, anebo dočasné.
23. Opatření podle bodu 21 je vhodné kombinovat a podmínky pro jejich uplatnění musí být nastaveny tak, aby umožňovaly udržení nebo včasnou nápravu zhoršené kapitálové přiměřenosti a platební schopnosti.
24. Opatření spočívající v nahrazení nástroje účastnickým cenným papírem nebo snížení dluhu se uplatňuje především v případě, kdy vzniklé ztráty mají za následek, že se kapitálová přiměřenost stala nedostatečnou.
25. V případě uplatnění opatření spočívajícího v nahrazení nástroje účastnickým cenným papírem se výměnný poměr odvíjí od tržní ceny příslušného účastnického cenného papíru v den jeho vydání.
26. Uplatněné opatření podle bodu 21 musí být takového rozsahu, aby podporovalo také snadné doplnění kapitálu alespoň na požadovanou úroveň.
27. Smluvní nebo emisní podmínky nástroje jednoznačně a uceleně upravují, které opatření podle bodu 21 může být uplatněno a v jakém okamžiku a rozsahu.

Dodržování množstevních limitů (*Limits*)

28. Každý nástroj je v závislosti na své povaze zařazován a vykazován v příslušné skupině podle § 63 odst. 6 nebo § 73 odst. 6 vyhlášky.
29. Nástroj s pobídkou ke splacení musí být po celou dobu zahrnování do kapitálu vykazován ve stejné skupině.

Nástroje vydávané prostřednictvím jiné osoby (*Issuance through an SPV*)

30. Nástroj může být vydán osobou založenou speciálně pro tento účel (*special purpose vehicle*) (dále jen „SPV“). Tato skutečnost však nesmí omezit okamžitou a neomezenou dostupnost takto získaného kapitálu pro povinnou osobu.
31. Česká národní banka považuje za obezřetné, aby byla s nástrojem vydaným prostřednictvím SPV spojena možnost jeho nahrazení za účastnický cenný papír nebo možnost dočasného, anebo trvalého snížení dluhu vůči držiteli nástroje.

II. Záměr splatit nástroj

32. Při projednávání záměru povinné osoby splatit nástroj posuzuje Česká národní banka záměr zejména z hlediska okamžitých a budoucích dopadů na její
 - a) kapitálovou přiměřenost,
 - b) platební schopnost,
 - c) řízení rizika likvidity a
 - d) ziskovost.
33. Postup spočívající v oznámení, zdůvodnění a projednání záměru splatit nástroj se uplatňuje také v případě, kdy se stal splatným nástroj s určenou splatností.

34. Česká národní banka očekává, že součástí oznámení záměru povinné osoby splatit nástroj bude především
- a) náležité odůvodnění tohoto záměru,
 - b) informace o dopadech podle bodu 32 včetně jejich předpokládaného vývoje alespoň v následujících 3 až 5 letech, přičemž informace o předpokládaném vývoji vycházejí z obchodního plánu podloženého reálnými ekonomickými propočty,
 - c) informace o dopadech na výši vnitřně stanoveného kapitálu a
 - d) výsledek vyhodnocení všech rizik, kterým povinná osoba bude nebo může být vystavena v souvislosti se záměrem splatit nástroj; součástí vyhodnocení je také výsledek stresového testování hlavních rizik pro různé vývoje se zaměřením na výši potenciálních ztrát.

Odkup nástroje (*buy-back*)

35. Česká národní banka považuje záměr povinné osoby nabýt vlastní nástroj za období uplatnění práva splatit nástroj, ledaže je účelem nabytí vlastního nástroje jeho nahrazení jiným nástrojem, jehož zahrnutí do kapitálu přinese prokazatelné zlepšení kapitálové přiměřenosti nebo finanční situace povinné osoby. V tomto případě může povinná osoba nabýt vlastní nástroj dříve než za 5 let od jeho vzniku.
36. Nahrazení nástroje se posuzuje obdobně jako záměr zahrnovat do kapitálu nový nástroj.

III. Závěrečné ustanovení

37. Stanovuje-li povinná osoba kapitál na konsolidovaném základě, uplatňuje se toto úřední sdělení přiměřeně také na osobu z regulovaného konsolidačního celku, který sestavuje povinná osoba.
38. Česká národní banka zároveň upozorňuje povinné osoby na připravované změny v úpravě pravidel obezřetného podnikání úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry (tzv. Basel III), které mohou mít významné a zásadní dopady také na podmínky, za nichž lze nástroje zahrnovat do kapitálu podle pravidel uplatňovaných ke dni účinnosti tohoto úředního sdělení.
39. Česká národní banka radí, ve smyslu § 9 vyhlášky, k uznávaným standardům pro účely stanovení kapitálu na individuálním nebo konsolidovaném základě *Implementation guidelines for hybrid capital instruments* vydané Evropským výborem bankovních dohledů (CEBS) v prosinci 2009; www.c-ebs.org.
40. Podle tohoto úředního sdělení se postupuje od 31. prosince 2010.

Viceguvernér

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D. v.r.

Sekce regulace a analýz finančního trhu
Odpovědný zaměstnanec:
Mgr. Pícha, tel.: 224 412 699